

Seat No	
------------	--

MA (Political Science) (SEM/CR) CBCS Part-I Semester-I Examination: Oct/Nov.-2023
Political Science (Compulsory) Paper-I

RMPOL09101: Research Methodology in Political Science

Day and Date: Thursday, 21/12/2023

Total Marks: 60

Time: 11.00 AM To 1.00 PM

Instructions:

1. All Questions are Compulsory.
2. All Questions carry equal marks.
3. Figures to the right indicate full marks

Q.1. Choose the Correct alternatives from the following.

15

- 1 Who says 'problem is a question statement' ?
a) F. N. Kerlinger b) Easton c) Parsons d) Zickmand
- 2 On the basis of which hypothesis a new theory cannot be established?
a) Valid hypothesis b) Invalid hypothesis c) Critical hypothesis d) None of these
- 3 Research outline is drawn by the researcher before starting the research work is called ?
a) Hypothesis b) Conclusion c) Data collection d) Research design
- 4 The concept of diagnostic research design is derived from which faculty?
a) Law b) Engineering c) Medical d) Commerce
- 5 Which sampling method is also known as chain method?
a) Random b) Quota sampling c) Ball method d) Casual
- 6 Which research method is considered scientific or scientific method?
a) Observation b) Historical c) Idealism d) Philosophical
- 7 Which type of interview is video chat?
a) Personal interview b) Group interview c) Online interview d) None of these
- 8 What is the communication between two persons called?
a) Interview b) Survey c) Observation d) None of these
- 9 Research report writing is considered as which step in research?
a) First b) Middle c) Last d) None of these
- 10 What are the following objectives of a research report?
a) Knowledge enhancement b) Findings verified c) Measures d) All of the above
- 11 Research Methodology is included in which section of the research report?
a) Final b) Main c) Primary d) None of these
- 12 What is a reference added at the end of a book or research report called ?
a) Appendix b) Index c) Certificate d) Index

- 13 Which Greek thinker adopted the comparative research method
a) Plato b) Aristotle c) Socrates d) None of these
- 14 ---- gave importance to historical research method.
a) Graham Wallas b) Almonds c) Sabine d) Easton
- 15 Who emphasized analytical research method ?
a) Plato b) Durkheim c) Hegel d) Hobbes

Q.2. Write short Notes (Three out of Four) .

15

- 1 Descriptive and idealistic research methods
- 2 Types of fact or information collection
- 3 Advantages and disadvantages of field study method
- 4 Appendix

Q.3. Write short Answers (Three out of Four) .

15

- 1 Explain the characteristics of research methodology.
- 2 Explain the problem formulation.
- 3 Write the characteristics of research methodology.
- 4 Briefly explain the outline of Research Paper writing.

Q.4. . Answer the following question on broad. (One out of two).

15

- 1 Define research methodology and explain research topics in Political Science.
 - 2 Explain the purpose of research report writing.
-

मराठी रूपांतर

सूचना: :

1. सर्व प्रश्न सोडविणे अनिवार्य आहे.
2. सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.
3. उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

Q.1. खाली दिलेल्या पर्यायांपैकी योग्य पर्याय निवडा.

१५

1. समस्या म्हणजे प्रश्नवाचक विधान होय' असे कोण म्हणतात ?
अ) एफ. एन. केरलिंगर ब) इस्टन क) पार्सन ड) जिकमंड
2. कोणत्या गृहीतकाच्या आधारे नवीन सिद्धांत प्रस्थापित करता येत नाही ?
अ) प्रमाणित गृहीतक ब) अप्रमाणित गृहीतक क) टीकात्मक गृहीतक ड) यापैकी नाही
3. संशोधनकर्त्याकडून शोधकार्य सुरू होण्यापूर्वी संशोधनाची रूपरेषा आखली जाते त्याला काय म्हणतात ?
अ) गृहीतक ब) निष्कर्ष क) माहिती संकलन ड) संशोधन आराखडा
4. निदानात्मक संशोधन आराखडा ही संकल्पना कोणत्या विद्याशाखेकडून घेतली आहे?
अ) कायदा ब) अभियांत्रिकी क) वैद्यकीय ड) वाणिज्य
5. कोणत्या नमुना निवड पद्धतीला साखळी पद्धती असेही म्हणतात ?
अ) सहेतुक ब) कोटा सैम्पलिंग क) बॉल पद्धती ड) प्रासंगिक
6. कोणत्या संशोधन पद्धतीला वैज्ञानिक किंवा शास्त्रीय पद्धती मानले जाते ?
अ) निरीक्षण ब) ऐतिहासिक क) आदर्शवाद ड) तत्वज्ञानात्मक
7. व्हिडीओ चॅट हा मुलाखतीचा कोणता प्रकार आहे ?
अ) प्रत्यक्ष मुलाखत ब) समूह मुलाखत क) ऑनलाईन मुलाखत ड) यापैकी नाही
8. दोन व्यक्तीमधील संवादाला काय म्हणतात ?
अ) मुलाखत ब) सर्वेक्षण क) निरीक्षण ड) यापैकी नाही
9. संशोधन अहवाल लेखन ही संशोधनामधील कोणी पायरी मानली जाते ?
अ) पहिली ब) मधली क) शेवटची ड) यापैकी नाही
10. संशोधन अहवालाचे खालील उद्देश्य आहेत?
अ) ज्ञानवृद्धी ब) निष्कर्ष पडताळणी क) उपाययोजना ड) वरील सर्व
11. 'संशोधन पद्धती' या बाबीचा समावेश संशोधन अहवालाच्या कोणत्या विभागात होतो ?
अ) अंतिम ब) मुख्य क) प्राथमिक ड) यापैकी नाही
12. पुस्तक किंवा संशोधन अहवालाच्या शेवटच्या भागात जोडलेल्या संदर्भाला काय म्हणतात ?
अ) परिशिष्ट ब) अनुक्रमणिका क) प्रमाणपत्र ड) ऋणनिर्देश
13. कोणत्या ग्रीक विचारवंताने तुलनात्मक संशोधन पद्धतीचा अवलंब केला
अ) प्लेटो ब) अॅरिस्टॉटल क) सॉक्रेटिस ड) यापैकी नाही
14. ----- यांनी ऐतिहासिक संशोधन पद्धतीला महत्त्व दिले.
अ) ग्राहम वालास ब) आल्मंड क) सेबाईन ड) ईस्टन
15. विश्लेषणात्मक संशोधन पद्धतीवर कोणी भर दिला ?
अ) प्लेटो ब) डूरखाईम क) हेगेल ड) हॉब्ज

Q.2. टीपा लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन).

१५

- 1 वर्णनात्मक व आदर्शवादी संशोधन पध्दती
- 2 तथ्य किंवा माहिती संकलनाचे प्रकार
- 3 क्षेत्रीय अभ्यास पद्धतीचे फायदे व तोटे
- 4 परिशिष्ट

Q.3. थोडक्यात उत्तरे लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन) .

१५

- 1 संशोधन पद्धतीची वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा
- 2 समस्यासूत्रण स्पष्ट करा.
- 3 संशोधन पद्धतीची वैशिष्ट्ये लिहा.
- 4 संशोधन निबंध लेखनाचा आकृतीबंध थोडक्यात स्पष्ट करा.

Q.4. सविस्तर उत्तर लिहा. (दोन पैकी एक) .

१५

- 1 संशोधन पद्धतीची व्याख्या सांगून राज्यशास्त्रामधील संशोधन विषय स्पष्ट करा.
- 2 संशोधन अहवाल लेखनाचा उद्देश्य स्पष्ट करा.

Model Answer Paper

MA (Political Science) (SEM/CR) CBCS Part-I Semester-I Examination: Oct/Nov.-2023

Political Science (Compulsory) Paper-I

RMPOLO9101: Research Methodology in Political Science

Day and Date: Thursday, 21/12/2023

Total Marks: 60

Time: 11.00 AM To 1.00 PM

Q.1. खाली दिलेल्या पर्यायांपैकी योग्य पर्याय निवडा.

१५

1 समस्या म्हणजे प्रश्नवाचक विधान होय' असे कोण म्हणतात ?

अ) एफ. एन. केरलिंगर ब) इस्टन क) पार्सन ड) जिकमंड

Option 1

2 कोणत्या गृहीतकाच्या आधारे नवीन सिद्धांत प्रस्थापित करता येत नाही ?

अ) प्रमाणित गृहीतक ब) अप्रमाणित गृहीतक क) टीकात्मक गृहीतक ड) यापैकी नाही

Option 2

3 संशोधनकर्त्याकडून शोधकार्य सुरू होण्यापूर्वी संशोधनाची रूपरेषा आखली जाते त्याला काय म्हणतात ?

अ) गृहीतक ब) निष्कर्ष क) माहिती संकलन ड) संशोधन आराखडा

Option 4

4 निदानात्मक संशोधन आराखडा ही संकल्पना कोणत्या विद्याशाखेकडून घेतली आहे?

अ) कायदा ब) अभियांत्रिकी क) वैद्यकीय ड) वाणिज्य

Option 3

5 कोणत्या नमुना निवड पद्धतीला साखळी पद्धती असेही म्हणतात ?

अ) सहेतुक ब) कोटा सैम्पलिंग क) बॉल पद्धती ड) प्रासंगिक

Option 3

6 कोणत्या संशोधन पद्धतीला वैज्ञानिक किंवा शास्त्रीय पद्धती मानले जाते ?

अ) निरीक्षण ब) ऐतिहासिक क) आदर्शवाद ड) तत्वज्ञानात्मक

Option 1

7 व्हिडीओ चॅट हा मुलाखतीचा कोणता प्रकार आहे ?

अ) प्रत्यक्ष मुलाखत ब) समूह मुलाखत क) ऑनलाईन मुलाखत ड) यापैकी नाही

Option 3

8 दोन व्यक्तीमधील संवादाला काय म्हणतात ?

अ) मुलाखत ब) सर्वेक्षण क) निरीक्षण ड) यापैकी नाही

Option 1

9 संशोधन अहवाल लेखन ही संशोधनामधील कोणी पायरी मानली जाते ?

अ) पहिली ब) मधली क) शेवटची ड) यापैकी नाही

Option 3

10 संशोधन अहवालाचे खालील उद्देश्य आहेत?

अ) ज्ञानवृद्धी ब) निष्कर्ष पडताळणी क) उपाययोजना ड) वरील सर्व

Option 4

11 'संशोधन पद्धती' या बाबीचा समावेश संशोधन अहवालाच्या कोणत्या विभागात होतो ?

अ) अंतिम ब) मुख्य क) प्राथमिक ड) यापैकी नाही

Option 2

12 पुस्तक किंवा संशोधन अहवालाच्या शेवटच्या भागात जोडलेल्या संदर्भाला काय म्हणतात ?

अ) परिशिष्ट ब) अनुक्रमणिका क) प्रमाणपत्र ड) ऋणनिर्देश

Option 1

13 कोणत्या ग्रीक विचारवंताने तुलनात्मक संशोधन पध्दतीचा अवलेब केला

अ) प्लेटो ब) अॅरिस्टॉटल क) सॉक्रेटिस ड) यापैकी नाही

Option 2

14 ----- यांनी ऐतिहासिक संशोधन पध्दतीला महत्त्व दिले.

अ) ग्राहम वालास ब) आल्मंड क) सेबाईन ड) ईस्टन

Option 3

15 विश्लेषणात्मक संशोधन पद्धतीवर कोणी भर दिला ?

अ) प्लेटो ब) डूरखाईम क) हेगेल ड) हॉब्ज

Option 2

Q.2. टीपा लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन).

१५

1 वर्णनात्मक व आदर्शवादी संशोधन पध्दती

Ans:

2 तथ्य किंवा माहिती संकलनाचे प्रकार

Ans:

3 क्षेत्रीय अभ्यास पद्धतीचे फायदे व तोटे

Ans:

4 परिशिष्ट

Ans:

Q.3. थोडक्यात उत्तरे लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन) .

१५

1 संशोधन पद्धतीची वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा

Ans:

2 समस्यासूत्रण स्पष्ट करा.

Ans:

3 संशोधन पद्धतीची वैशिष्ट्ये लिहा.

Ans:

4 संशोधन निबंध लेखनाचा आकृतीबंध थोडक्यात स्पष्ट करा.

Ans:

Q.4. सविस्तर उत्तर लिहा. (दोन पैकी एक) .

१५

1 संशोधन पद्धतीची व्याख्या सांगून राज्यशास्त्रामधील संशोधन विषय स्पष्ट करा.

Ans:

2 संशोधन अहवाल लेखनाचा उद्देश्य स्पष्ट करा.

Ans:
